

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 351/2016-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Feiglerov dom, a. s., Dorastenecká 10082/46, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou SKLEGAL, s. r. o., Mostová 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Milan Banas, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 176/2015 a jeho uznesením č. k. 2 S 176/2015-83 z 21. decembra 2015, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti Feiglerov dom, a. s., vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 176/2015-83 z 21. decembra 2015 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 176/2015-83 z 21. decembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti Feiglerov dom, a. s., trovy konania v sume 454,74 € (slovom štyristopäťdesiatštyri eur a sedemdesiatštyri centov) na účet advokátskej kancelárie SKLEGAL s. r. o., Mostová 2, Bratislava, v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti obchodnej spoločnosti Feiglerov dom, a. s., n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 351/2016-11 z 31. mája 2016 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti Feiglerov dom, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom podsp. zn. 2 S 176/2015 a jeho uznesením z 21. decembra 2015.

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že je stavebníčkou stavby „*Prestavba bytového domu, [REDACTED]*“, o ktorej umiestnení v územnom konaní rozhodla mestská časť Bratislava - Ružinov rozhodnutím sp. zn. SÚ-2009/21577/6495-3/Hor/Pix zo 17. júna 2009 (ďalej len „územné rozhodnutie“) a ako stavbu „*Nadstavba a prístavba objektu -*

bytový dom na [REDAKČNÝ ZNAK]“ v stavebnom konaní ju povolila mestská časť Bratislava - Staré Mesto rozhodnutím sp. zn. 591/42341/2014/STA/Ors z 29. septembra 2014 (ďalej len „stavebné rozhodnutie“). Po právoplatnosti stavebného rozhodnutia stavebníčka začala s realizáciou stavby.

3. Žalobou doručenou krajskému súdu 10. augusta 2015 sa tretia osoba, spoločnosť [REDAKČNÝ ZNAK], [REDAKČNÝ ZNAK] (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala preskúmania zákonnosti stavebného rozhodnutia namietajúc, že jej ako subjektu, ktorý mal byť účastníkom dotknutého stavebného konania, nebolo stavebné rozhodnutie riadne doručené, a súčasne žiadala odloženie vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd sťažnosťou napadnutým uznesením uložil mestskej časti Bratislava - Staré Mesto (ďalej len „stavebný úrad“) povinnosť žalobkyni stavebné rozhodnutie v lehote 20 dní doručiť a zároveň odložil vykonateľnosť tohto rozhodnutia.

5. Krajský súd, ako vyplýva z jeho rozhodnutia, sa v tomto štádiu konania zaoberal výlučne otázkami kľúčovými pre aplikáciu § 250b ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), t. j. najmä statusom žalobkyne ako opomenutého účastníka. Uviedol, že túto otázku posudzoval bez toho, aby si vyžiadal administratívny spis vo veci, považujúc za dostatočné podklady skutočnosti tvrdené žalobkyňou v jej žalobe, napadnutého stavebného rozhodnutia a územného rozhodnutia. Dospel k záveru, že žalobkyňa splnila podmienky účastníctva v stavebnom konaní a napadnuté rozhodnutie mu malo byť doručené do vlastných rúk, čo vyvodil tiež zo skutočnosti, že pôvodný vlastník nehnuteľností (spoločnosť [REDAKČNÝ ZNAK]) (bez uvedenia vzťahu k sťažovateľke alebo žalobkyni, pozn.) bol účastníkom územného konania a územné rozhodnutie mu bolo doručované do vlastných rúk.

6. K spôsobu doručovania, keď stavebný úrad v stavebnom konaní zvolil doručovanie verejnou vyhláškou, krajský súd uviedol: *„Nie je možné tolerovať, aby stavebný úrad (z pohľadu práv účastníka je irelevantné, že išlo o dva stavebné úrady) ohľadne tej istej stavby a bez podstatnej zmeny okolností, raz doručoval písomnosti*

do vlastných rúk a inokedy použil verejnú vyhlášku, o ktorej sa prakticky nikto nikdy nedozvie, pretože správny orgán písomnosť vyvesí iba na svojej úradnej tabuli a ešte na úradnej tabuli na svojej internetovej stránke, pričom nemožno reálne očakávať, že účastníci konania budú tieto pravidelne navštevovať. Povinnosťou správneho orgánu je postupovať tak, aby sa o veci (písomnosti) dozvedel čo najväčší počet účastníkov a nie, aby o nej nikto nevedel, resp. sa o nej dozvedel len nepatrný počet účastníkov. Ak by v danej veci aj boli splnené podmienky pre doručovanie verejnou vyhláškou (avšak tieto splnené neboli), žalovaný mal v zmysle zásady zákonnosti a transparentnosti zverejniť písomnosť napr. na dočasnej úradnej tabuli na mieste stavby, čo by viac zabezpečilo dostupnosť doručovanej písomnosti.“ Dospel k záveru, že v danej veci neboli splnené podmienky pre doručovanie stavebného rozhodnutia verejnou vyhláškou.

7. Ako dôvod, pre ktorý vyhovel návrhu žalobkyne na odklad vykonateľnosti podľa § 250c ods. 1 OSP, krajský súd uviedol, že žalobkyňa poukázala na viaceré nedostatky pri uskutočňovaní stavby (okrem iného namietala opomenutie tienenia susedných nezastavaných parciel) s tým, že neodloženie vykonateľnosti stavebného rozhodnutia „by malo za následok dokončenie stavby, čím by žalobcom namietané nedostatky stratili de facto svoju relevanciu a došlo by k neposkytnutiu spravodlivej ochrany jeho právam pred nepriaznivými účinkami formálne právoplatného rozhodnutia žalovaného. Žalobcovi by v dôsledku pokračujúceho výkonu napadnutého rozhodnutia vznikla závažná ujma. Ak by stavebník stavbu celkom dokončil, ďalšie konanie by bolo zrejme zbytočné a bolo by možné hovoriť o tom, že neskorá spravodlivosť nie je spravodlivosťou.“

8. Podľa sťažovateľky krajský súd týmto uzneseným porušil jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to tým, že nepostupoval nestranne a nezávisle, v konaní pridržel a rozhodol na základe tvrdení žalobkyne, ktoré sťažovateľka označila za nepravdivé a účelové, pričom tieto nekonfrontoval s obsahom správnych spisov, ktoré si vôbec nevyžiadal. Vydaním uznesenia krajský súd tak poskytol ochranu výlučne právom chránených záujmov žalobkyne, ktorá jej v podstate ani neprináleží.

9. Sťažovateľka poukázala na to, že hoci predmetné uznesenie krajského súdu nie je meritórnym rozhodnutím, zasahuje do jej základných práv a slobôd. Zdôraznila, že okrem iného sa krajský súd pred vydaním uznesenia vôbec nezaoberal dopadom odkladu vykonateľnosti staveného rozhodnutia. Krajský súd mal podľa jej názoru zisťovať, či poskytnutie takejto ochrany práv a právom chráneným záujmom žalobkyne nedôjde k zásahu do práv sťažovateľky, ktorá, ako vyplýva z uznesenia krajského súdu, bola účastníčkou konania pred ním vedeným. Tým, že krajský súd nedal sťažovateľke žiadnu možnosť vyjadriť sa k návrhu žalobkyne na odklad vykonateľnosti pred jeho povolením, mal sa dopustiť porušenia jej práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľka uviedla, že krajskému súdu mohlo byť vzhľadom na uplynutú dobu od právoplatnosti stavebného rozhodnutia zrejmé, že v čase jeho rozhodovania už na stavbe budú vykonané rozsiahle stavebné práce, konkrétne *„je stavba pred dokončením hrubej stavby a 27 z 28 bytových jednotiek, ktoré sa v stavbe nachádzajú bolo už predaných klientom... V prípade, ak stavba ostane v takomto stave, hrozia škody v dôsledku poveternostných vplyvov a staticky nezabezpečených prvkov nielen na samotnej stavbe, ale môžu spôsobiť škodu na zdraví a majetku tretích osôb, vrátane majetku spoločnosti [redacted]“*

11. Považujúc za to, že uznesenie krajského súdu vykazuje znaky nezákonného rozhodnutia a jeho ďalší výkon, vzniká sťažovateľke reálne väčšia ujma, než aká môže teoreticky vzniknúť iným subjektom, podala sťažovateľka súčasne so sťažnosťou aj návrh na nariadenie dočasného opatrenia podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorým by ústavný súd odložil vykonateľnosť uznesenia vo výroku, ktorým krajský súd odložil vykonateľnosť stavebného rozhodnutia, a to až do rozhodnutia o jej sťažnosti. Zdôraznila, že ďalší výkon uznesenia bude mať vzhľadom na zastavenú výstavbu stavby *„Nadstavba a prístavba objektu - bytový dom, na [redacted] [redacted]“* nepriaznivé až deštruktívne následky. Dodala, že vydaním navrhovaného

dočasného opatrenia nehrozí tretím osobám vznik žiadnej ujmy, a to ani žalobkyni, ale bude poskytnutá ochrana majetku, života a zdravia aj tretím osobám.

12. Zastavenie projektu a stavebných prác v poslednom štádiu realizácie projektu ako následok napadnutého uznesenia má podľa sťažovateľky až likvidačný účinok a zároveň je spôsobilé podstatne ovplyvniť jej povesť a jej meno na relevantnom trhu, keďže v konečnom dôsledku môže byť vnímaná ako neseriózna a nedôveryhodná. Je preto toho názoru, že porušenie jej práv na súdnu a inú právnu ochranu a práva pokojne užívať majetok je takej povahy, že je namieste poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde), ktoré si vo výške 50 000 € súčasne uplatnila.

13. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal na ďalšie konanie, v ktorom nálezom rozhodne, že:

„Základné práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, jej základné právo vlastniť majetok a nakladať s ním podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 176/2015-83 z 21. decembra 2015 porušené boli.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. 2 S 176/2015-83 z 21. decembra 2015 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 50.000 EUR (päťdesiat tisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov po právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Krajskému súdu v Bratislave povinnosť uhradiť sťažovateľke trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky do 7 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

14. Súčasne sťažovateľka požiadala o vydanie uznesenia, ktorým *„Ústavný súd Slovenskej republiky odkladá vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. 2 S 176/2015-83 o preskúmaní zákonnosti postupu a rozhodnutia Mestskej časti*

Bratislava - Staré Mesto č. 591/42341/2014/STA/Ors zo dňa 29.09.2014 a o postupe podľa § 250b ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a to v časti jeho výroku, ktorým Krajský súd v Bratislave odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia č. 591/42341/2014/STA/Ors zo dňa 29.09.2014.“

II.

15. Na výzvu ústavného súdu podľa § 29 ods. 3 zákona o ústavnom súde predložil predseda krajského súdu 21. júna 2016 vyjadrenie krajského súdu k sťažnosti.

16. Krajský súd sa vo svojom vyjadrení v prvom rade zaoberal otázkou naplnenia zákonných požiadaviek pre postup podľa § 250b ods. 2 OSP. Poukázal na to, že „žaloba žalobcu [REDAKOVANÉ] bola podaná na súd dňa 10.08.2015 s tvrdením, že tomuto účastníkovi správneho konania nebolo doručené rozhodnutie žalovaného: Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto. Nesporne pritom ide o osobu, ktorej svedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bezprostredne susediacim s povolenou stavbou, ktorá bola povolená napadnutým rozhodnutím žalovaného č. 591/42341/2014/STA/Ors zo dňa 29.09.2014.“. Následne sa krajský súd vo svojom vyjadrení k podanej sťažnosti sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu vo výroku o odklade vykonateľnosti stavebného rozhodnutia venoval otázke doručovania v stavebnom konaní, porovnávajúc pritom právnu úpravu doručovania verejnou vyhláškou v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a v zákone č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“). Skonštatoval, že „Nie je možné tolerovať, aby stavebný úrad (z pohľadu práv účastníka je irelevantné, že išlo o dva stavebné úrady) ohľadne tej istej stavby a bez podstatnej zmeny okolností, raz doručoval písomnosti do vlastných rúk a inokedy použil verejnú vyhlášku, o ktorej sa prakticky nikto nikdy nedozvie.“.

17. Krajský súd bol toho názoru, že dodržal zákonný postup, keď pred vydaním rozhodnutia vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe a tiež na predloženie

administratívneho spisu. Žalovaný ostal v konaní pasívny a až po doručení predmetného uznesenia krajskému súdu oznámil doručenie stavebného povolenia žalobcovi 15. januára 2016. Vo vzťahu k vyjadreniu sťažovateľky ako pribratého účastníka v konaní pred krajským súdom krajský súd uviedol, že sťažovateľku na vyjadrenie sa k žalobe, resp. jej doplneniu nevyzýval, pretože táto povinnosť súdu zo zákona nevyplýva. Dodal, že ako pribratý účastník sťažovateľka vedela o konaní a jeho obsahu, poznala obsah rozhodnutia, ako aj administratívny spis, pričom sa vo veci nijako nevyjadrila.

18. K námietkam sťažovateľky pre porušenie jej označených práv sa krajský súd vyjadril poukazom na to, že jej prvým podaním vo veci *„bol až návrh na zrušenie sťažnosťou napadnutého uznesenia, ktorý súd doručil žalobcovi, z ktorého vyjadrenia sa dozvedel, že vo veci už prebieha odvolacie konanie na základe odvolania žalobcu zo dňa 28.01.2016 proti preskúvanému rozhodnutiu, keďže žalovaný splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z napadnutého uznesenia a doručil dňa 15.01.2016 stavebné povolenie žalobcovi do vlastných rúk. Stavebné povolenie teda nie je právoplatné, keďže začalo odvolacie konanie a dôvody nezákonnosti skúma odvolací orgán nadriadený žalovanému. Za týchto okolností by stavebník mohol pokračovať v stavbe až po rozhodnutí odvolacieho orgánu o podanom odvolaní a preto sa súdu nezdala relevantná otázka rozhodovať o návrhu na zrušenie predmetného uznesenia. Samotné konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 591/42341/2014/STA/Ors zo dňa 29.09.2014 bude zastavené, keďže ide o prvostupňové rozhodnutie, ktoré samo osebe nepodlieha preskúmaniu.“*

19. Krajský súd sa k svojmu rozhodnutiu odložiť vykonateľnosť stavebného rozhodnutia podľa § 250b ods. 2 OSP vyjadril konštatovaním, že *«Je zrejmé, že v prípade stavieb je vždy obtiažne posúdiť zásah, ktorý vznikne odložením vykonateľnosti stavebného povolenia. Nepochybne tento zásah zasiahne do práv stavebníka, na ktorého sa však samotný žalobca obrátil už pri zistení vykonávania stavebných prác s tým, že sa bude domáhať ochrany svojich práv, čoho dôkazom je aj podanie, či už na stavebný úrad, prokuratúru a napokon aj na súd. Napriek tejto vedomosti stavebník nepodal súdu vo veci vyjadrenie, evidentne staval ďalej a tak sa natíska otázka, aký význam by malo pre žalobcu doručenie stavebného povolenia a využitie svojich práv účastníka konania v situácii*

dokončenej, prípadne aj skolaudovanej stavby. Na Slovensku nie je neobvyklý názor, že „čo sa postaví, to sa už nezburá“, čo dokazuje neefektívny systém pri odstraňovaní čiernych stavieb... Je zrejmé, že odklad vykonateľnosti v stavebných veciach je veľmi rozporuplnou a háklivou záležitosťou, ktorú zákon bližšie neupravuje, pričom v tomto smere už boli úvahy aj o zodpovednosti žalobcu za škody spôsobené nepravdivými resp. nedôvodnými tvrdeniami, na ktorých bol založený odklad vykonateľnosti správneho rozhodnutia.».

20. S poukazom na uvedené krajský súd označil sťažnosť za nedôvodnú a navrhol ústavnému súdu vysloviť, že v nej označené základné práva sťažovateľky jeho postupom a uznesením č. k. 2 S 176/2015-83 z 21. decembra 2015 porušené neboli.

21. K vyjadreniu krajského súdu podala navrhovateľka vyjadrenie, v ktorom najmä reagovala na argumentáciu krajského súdu týkajúcu sa doručovania verejnou vyhláškou. Poukázala na to, že keďže nie je výslovne upravené, aký počet účastníkov konania predstavuje „*veľký počet účastníkov konania*“, sú rozdiely v prístupe správnych orgánov k spôsobu doručovania. Spochybnila najmä úvahu o tom, že stavebný úrad v tunajšej veci porušil precedenčný princíp poukazom na vlastné tvrdenie krajského súdu, keď tento poukázal na prax stavebných úradov, z ktorých niektoré pod pojmom „*veľký počet účastníkov konania*“ rozumejú viac ako 20 účastníkov, iné viac ako 30 účastníkov, čím krajský súd vlastne spochybňuje vlastné tvrdenie o precedenčnej zásade.

22. Následne vo vzťahu k potrebe identifikovať účastníkov konania, ktorým bolo rozhodnutie doručované verejnou vyhláškou, sťažovateľka túto požiadavku krajského súdu namietla poukazom na vyhlášku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „*ministerstvo životného prostredia*“), ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona. Táto totiž takúto identifikáciu v prípade stavby s veľkým počtom účastníkov stavebného konania nevyžaduje; ustanovuje, že zoznam účastníkov sa neuvádza. Poukázala tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „*najvyšší súd*“) vo veci sp. zn. 3 Sžo 172/2010 z 9. novembra 2010, ktorý riešil doručovanie verejnou vyhláškou, a uviedol, že „*Verejná vyhláška je formou verejného oznámenia určitého právneho úkonu. Pri tomto spôsobe doručovania reálne nejde o odovzdanie písomnosti*

účastníkovi konania, ale o to, že kvalifikovaným zverejnením obsahu konkrétneho právneho úkonu správneho orgánu vznikajú právne následky. Ako vyplýva z § 26 ods. 1 správneho poriadku, doručenie verejnou vyhláškou je možné aj v prípade, ak účastníci, alebo ich pobyt nie je správnym orgánom známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon. Z toho potom logicky vyplýva, je obsahom verejnej vyhlášky nemusia byť nevyhnutne presne označení všetci účastníci správneho konania.“.

23. V neposlednom rade reagovala sťažovateľka aj na krajským súdom tvrdenú pasivitu stavebného úradu v konaní pred krajským súdom, keď uviedla, že stavebný úrad upozornil krajský súd, že spisový materiál sa (v danom čase) nachádzal na okresnej prokuratúre, ktorá z podnetu [REDAKOVANÉ], preskúmavala postup stavebného úradu. Spochybnila teda záver o pasivite stavebného úradu ako odporcu v konaní pred všeobecným súdom, keďže, naopak, bola toho názoru, že krajský súd si mohol spis zapožičať od okresnej prokuratúry a až na jeho základe si urobiť záver o zmene v počte účastníkov stavebného konania oproti územnému konaniu vo veci totožnej stavby.

24. Skutočnosť, že krajský súd nepovažoval za potrebné sťažovateľku vyzvať na vyjadrenie sa k žalobe a jej doplneniu, pretože táto povinnosť všeobecnému súdu nevyplývala zo zákona, označila sťažovateľka za pochybenie súdu. Sťažovateľka bola totiž napadnutým uznesením priamo dotknutá, odložením vykonateľnosti rozhodnutia bola ako „obchodná spoločnosť realizujúca nadstavbu a prístavbu objektu národnej kultúrnej pamiatky prinútený[a] z hodiny na hodinu zastaviť stavebné práce v štádiu ukončovania hrubej stavby a poslať domov viac ako 20 robotníkov. Súčasne musel[a] so stavom a konkrétnym dopadom Uznesenia oboznámiť 28 klientov, ktorí si v predmetnej stavbe kúpili byty.“. Zároveň označila za absurdné, že krajský súd na jednej strane uvádza, že nebolo potrebné sťažovateľku vyzývať na vyjadrenie sa, no na druhej strane ju obviňuje z nečinnosti.

25. Podľa sťažovateľky teda krajský súd neodôvodnil opodstatnenosť napadnutého uznesenia, osobitne nepreukázal opodstatnenosť vydania rozhodnutia o odložení

vykonateľnosti stavebného povolenia, preto zotrvala na svojom návrhu obsiahnutom v jej sťažnosti.

26. Uznesením č. k. III. ÚS 351/2016-34 zo 7. júla 2016 ústavný súd rozhodol o návrhu spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], doručenom 28. júna 2016 na prístupenie do tunajšieho konania v postavení vedľajšieho účastníka tak, že jej vstup do konania nepripustil.

27. Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde so súhlasom účastníkov upustil v danej veci od verejného ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

28. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

29. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

30. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

31. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

32. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

33. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny) spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, porušenie ktorého sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodné záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

34. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodíť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj pri rozhodovaní v danej veci.

35. Sťažovateľka tvrdí, že jej v sťažnosti označené práva boli porušené tým, že pred vydaním napadnutého uznesenia *„skúmal predovšetkým iba to, či sa so spoločnosťou [redacted] ako žalobcom malo konať ako s účastníkom a či sa s ním tak i konalo a na základe záverov, ku ktorým dospel výlučne na základe tvrdení spoločnosti [redacted], vyhovel návrhom spoločnosti [redacted]“,* pričom nepostupoval nezávisle a nestrane s cieľom zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Najmä sa krajský súd *„vôbec nezaoberal skutočnosťou, ako dôjde jeho vydaním k zásahu do práv Sťažovateľa, pričom mal predpokladať a aj zistiť, či nedošlo k zásadnej zmene okolností od vydania stavebného rozhodnutia do vydania napadnutého rozhodnutia. Zákonné ustanovenie síce vyžaduje (§ 250c OSP) skúmať hroziacu závažnú ujmu v danom kontexte závažnú ujmu, ktorá hrozí spoločnosti [redacted], ale pokiaľ sa zasahuje do práv tretích osôb a je tu nebezpečenstvo, že od vydania Stavebného povolenia do vydania napadnutého Uznesenia nastali zmeny, Odporca okolnosti týchto zmien mal zisťovať a teda mal Sťažovateľa vypočuť. Odporca však Sťažovateľovi nedal žiadnu šancu uplatniť svoje právo na súdnu ochranu, hoci sa ho vydanie napadnutého rozhodnutia nepochybne dotýkalo. Podľa OSP sa síce krajský súd mohol rozhodnúť o odložení vykonateľnosti právoplatného Stavebného povolenia, ale vzhľadom na uvedené okolnosti mal zisťovať, či sa tým nedotkne ústavou zaručených práv Sťažovateľa.“*

36. Krajský súd sa v napadnutom uznesení, ako aj vo svojom vyjadrení zaoberal najmä dôvodmi, pre ktoré sa rozhodol podľa § 250b ods. 2 OSP uložiť správnemu orgánu povinnosť doručiť stavebné rozhodnutie žalobcovi do vlastných rúk, a prečo nepovažoval za dostačujúce jeho doručenie verejnou vyhláškou. Výrok, ktorým vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia odložil, odôvodnil tým, že v zmysle § 250b ods. 2 OSP zvažil všetky okolnosti týkajúce sa odkladu vykonateľnosti napadnutého stavebného rozhodnutia a *„odložil jeho vykonateľnosť aj s poukazom na § 250c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého môže predseda senátu na žiadosť účastníka uznesením vykonateľnosť rozhodnutia odložiť, ak by*

okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia hrozila závažná ujma. Žalobca v konaní poukázal na viaceré nedostatky pri uskutočňovaní stavby spôsobené predovšetkým skutočnosťou, že posudok v stavebnom konaní sa nezaoberal problematikou tienenia susedných nezastavaných parciel ako aj tým, že žalovaný nedodrжал podmienku uvedenú v svetlotechnickej norme STN 730580-1 v znení zmeny 2, ktorou je vytvorenie dostatočného denného osvetlenia budov na dočasne nezastavaných stavebných parcelách. V napadnutom rozhodnutí tiež absentuje úprava podrobností, ktoré majú byť určené v zmysle § 66 ods. 4 písm. f) stavebného zákona. Neodloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia by malo za následok dokončenie stavby, čím by žalobcom namietané nedostatky stratili de facto svoju relevanciu a došlo by k neposkytnutiu spravodlivej ochrany jeho právam pred nepriaznivými účinkami formálne právoplatného rozhodnutia žalovaného. Žalobcovi by v dôsledku pokračujúceho výkonu napadnutého rozhodnutia vznikla závažná ujma. Ak by stavebník stavbu celkom dokončil, ďalšie konanie by bolo zrejme zbytočné a bolo by možné hovoriť o tom, že neskorá spravodlivosť nie je spravodlivosťou.“

37. Ako z príloh sťažnosti vrátane napadnutého uznesenia vyplýva, účastníkom konania o umiestnení predmetnej stavby bol právny predchodca žalobcu, ktorému územné rozhodnutie bolo doručené do vlastných rúk (čo je jeden z argumentov, pre ktorý ako žalobca, tak aj krajský súd považovali doručenie verejnou vyhláškou za nepostačujúce). Územné rozhodnutie – rozhodnutie mestskej časti Bratislava - Ružinov sp. zn. SÚ-2009/21577/6495-3/Hor/Pix zo 17. júna 2009 obsahovalo aj posúdenie dopadov umiestňovanej stavby z hľadiska tienenia, resp. presvetlenia, keď toto nebolo namietané v konaní, samo rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť bez toho, že by bolo napadnuté odvolaním. Na túto skutočnosť ústavný súd poukázal už v uznesení o prijatí sťažnosti sťažovateľky.

38. Hoci krajský súd rozsiahle odôvodnil svoje rozhodnutie o tom, že stavebné rozhodnutie bolo nesprávne doručované, ak ho stavebný úrad doručoval verejnou vyhláškou, bez administratívneho spisu mohol len ťažko posúdiť, či a ako stavebný úrad so žalobcom konal, keďže tento bol v stavebnom rozhodnutí nepriamo označený ako jeden z vlastníkov „*pozemku a stavby na ňom – parc. č. [REDACTED], register [REDACTED]*“.

k. ú. [REDACTED]“. Správny súd totiž v rámci konania o žalobe opomenutého účastníka otázku, či žalobca je alebo nie je opomenutý účastník, šetrí ako otázku predbežnú. Skutočnosť, či mal byť žalobca účastníkom správneho konania (v zmysle správneho poriadku, resp. osobitného právneho predpisu), a charakter rozhodnutia, ktoré žalobca žalobou napáda, správny súd zisťuje predovšetkým z obsahu administratívneho spisu, ako aj napr. dopytom na správny orgán.

39. Nemožno sa pritom stotožniť ani s názorom krajského súdu o neúčinnosti doručovania verejnou vyhláškou. Doručovanie písomností verejnou vyhláškou predstavuje v správnom konaní, ako aj v stavebnom konaní štandardný spôsob doručovania umožňujúci primeraným spôsobom riešiť napätie medzi povinnosťou orgánu verejnej správy oznámiť oprávneným subjektom relevantné údaje v konaní a požiadavkou zabezpečiť plynulý priebeh konania s elimináciou rizika jeho zablokovania v dôsledku objektívnej alebo subjektívnej nemožnosti doručenia veľkému počtu osôb v primeranom časovom rozpätí alebo v dôsledku absencie aktuálnych údajov o mieste ich pobytu (PL. ÚS 22/06).

40. Okrem toho zo zákonnej definície opomenutého účastníka aj z rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu je zrejmé, že postavenie opomenutého účastníka nepatrí tej osobe, s ktorou síce orgán verejnej správy nekonal ako s účastníkom administratívneho konania, hoci jej takéto postavenie inak patrilo, avšak vo veci vydané meritórne alebo konečné rozhodnutie, resp. opatrenie nebolo v zmysle osobitnej právnej úpravy doručované jednotlivu do vlastných rúk, ale bolo oznamované verejnou vyhláškou (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 2 Sžp 19/2011 z 30. marca 2012). Porušenie svojich procesných práv môže totiž takáto osoba namietať buď v inštančnom administratívnom postupe, ak je tento prípustný, alebo v rámci všeobecnej správnej žaloby.

41. Pokiaľ ide o rozhodnutie krajského súdu o odklade vykonateľnosti, ako vyplýva z napadnutého uznesenia, no najmä z vyjadrenia krajského súdu, krajský súd rozhodol tak tiež po úvahe, že orgány stavebného dozoru si neplnia svoje povinnosti, v dôsledku čoho „čo sa postaví, to sa nezberá“, čomu krajský súd zrejme svojím rozhodnutím zamýšľal predísť. Súčasne vo vyjadrení poukázal na prípad rozstavaného polyfunkčného komplexu

██████████, keď po právoplatnosti územného rozhodnutia bolo rozhodnuté o povolení odkladu vykonateľnosti (uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 S 14/2009-54 z 23. marca 2009, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 S 14/2009-69 z 24. marca 2009), kde tiež poznamenal, že „Dôvodnosť argumentov žaloby a návrhu na odklad vykonateľnosti bola očakávateľná, keďže jedným zo žalobcov bol sudca ústavného súdu“.

42. Ústavný súd sa s týmto názorom krajského súdu nemôže stotožniť, a to osobitne vo svetle podaného vyjadrenia krajského súdu, z ktorého vyplýva, že motiváciou pre odklad vykonateľnosti napadnutého stavebného rozhodnutia bola prevencia možného zlyhania orgánov stavebného dohľadu pri odstraňovaní následkov výstavby v rozpore so zákonom a nie teda akútna potreba ochrany práv a právom chránených záujmov žalobcu ako vyžaduje § 250b ods. 2 OSP a § 250c ods. 1 OSP. Táto skutočnosť nie je z napadnutého uznesenia zrejmá, ako ani protiúvaha o možnom rozsahu škôd na rozostavanej stavbe, keď by bolo možné parafrázovať: „čo raz navlhne, to len ťažko sanovať.“

43. Na tomto mieste ústavný súd dodáva, že bolo pochybením krajského súdu, ak si túto skutočnosť osvojil ako dôvod na odklad vykonateľnosti, pričom sa opieral tiež o právne názory a závery uvedené vo veci rozostavaného polyfunkčného komplexu ██████████ ██████████ vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 3 S 14/2009, táto skutočnosť z jeho uznesenia nevyplýva.

44. Vzhľadom na ponechaný časový rámec na vyjadrenie sa k žalobe a návrhu na odklad vykonateľnosti je nekonzistentné aj vyjadrenie krajského súdu o pasivite sťažovateľky. Ako ústavný súd z pripojeného spisu krajského súdu zistil, uznesenie č. k. 2 S 176/2015-78 z 30. novembra 2015 o pribratí sťažovateľky do konania ako účastníčky jej bolo doručené 9. decembra 2015 a už 21. decembra 2015 bolo vydané napadnuté rozhodnutie. Nie je celkom zrejmé, ktoré všetky dokumenty boli k doručovanému uzneseniu pripojené. Ústavný súd podotýka, že žaloba na krajský súd napadla 10. augusta 2015, teda nemožno povedať, že by krajský súd o návrhu rozhodoval urgentne, a nemohol preto poskytnúť sťažovateľke primeranú lehotu na možné vyjadrenie.

Takisto mal krajský súd dostatok časového priestoru zabezpečiť administratívny spis napríklad jeho zapožičaním si od okresnej prokuratúry, ktorá v danom čase vo veci totožnej stavby viedla vlastné konanie.

45. Právny záver krajského súdu o neúčinnom doručovaní verejnou vyhláškou a nevyhnutnosti odkladu vykonateľnosti stavebného rozhodnutia neobstojí z dôvodu nedostatočného posúdenia skutkového stavu veci a nedostatočného a logicky nekoherentného odôvodnenia. Uvedené dôvody krajského súdu nekorešpondujú s jeho postupom. Hoci zákon v prípade konania podľa § 250b ods. 2 OSP výslovne neukladá rozhodovať po zadovážení administratívneho spisu, je zrejmé, že osobitne v danom prípade nebolo možné bez administratívneho spisu odôvodnenosť žaloby opomenutého účastníka náležite posúdiť. Krajský súd svojím rozhodnutím ignoroval okolnosti prípadu, o ktorých sa sám vyjadril ako o zakaždým problematických z hľadiska ochrany práv a právom chránených záujmov dotknutých subjektov (stavebníka – sťažovateľky, ako žalobcu ako účastníka konania).

46. Postupom, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého uznesenia krajského súdu a ktorý mal tiež dopad na odôvodnenie jednotlivých výrokov poznačené najmä absenciou administratívneho spisu, ktorá oslabila dôveryhodnosť záverov krajského súdu, tento porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých reálne uplatnenie, zabezpečenie a realizácia vyžadujú, aby súd náležite odôvodnil skutočnosti, ktoré považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, jasne a výstižne vysvetlil, pričom dbá na jeho presvedčivosť. Závery krajského súdu sú tak vzhľadom na všetky okolnosti a špecifiká prerokúvaného prípadu nedostatočne odôvodnené a jeho rozhodnutie trpí arbitrárnosťou a je ústavne neudržateľné.

47. Ústavný súd preto skonštatoval porušenie označených práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu. Ústavný súd zároveň toto uznesenie krajského súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

Tým sa otvára priestor na to, aby sa krajský súd sám nanovo vyrovnal s ochranou označeného základného práva hmotného charakteru, pričom je viazaný tu vyslovenými právnymi názormi.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu

48. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07). Medzi takéto práva nepochybne patrí aj základné právo podľa čl. 20 ústavy.

49. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd porušil základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, zaoberal sa ďalej aj otázkou, či toto malo dopad na realizáciu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti – stavbe, ktorej realizácia bola v dôsledku napadnutého rozhodnutia pozastavená.

50. Zistenia arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu viedli ústavný súd k záveru, že ním bolo porušené nielen základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale v príčinnej súvislosti s nimi aj základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo na ochranu majetku čl. 1 dodatkového protokolu (bod 1 výroku nálezu).

IV.

51. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy, pozn.), a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy, pozn.) vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak to je možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy, pozn.), obnovil stav pred porušením.

52. Keďže ústavný súd rozhodol, že uznesením krajského súdu č. k. 2 S 176/2015-83 z 21. decembra 2015 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd toto uznesenie zrušil (čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vec mu vrátil na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde], v ktorom bude krajský súd viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze [§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu)].

53. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom priebehu konania rozhodnúť o návrhu žalobcu v konaní pred ním takým spôsobom, ktorý bude ústavne konformný a tiež v súlade s právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze.

V.

54. Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní o jej sťažnosti advokátskou kanceláriou SKLEGAL, s. r. o. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

55. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €.

56. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2016 (prevzatie, prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti a vyjadrenie z 1. júla 2016) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 143 €, t. j. spolu v sume 429 €, čo spolu s režijným paušálom trikrát po 8,58 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 454,74 €. Keďže sťažovateľka nepredložila doklad o registrácii svojho právneho zástupcu ako platcu DPH, ústavný súd priznanú náhradu trov právneho zastúpenia o jej sumu nenavýšil.

57. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

VI.

58. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

59. Ústavný súd podľa svojej stabilnej judikatúry môže priznať primerané finančné zadost'učinenie. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení vychádza zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd

pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu.

60. Ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, závažnosť porušenia základných práv sťažovateľky, ako aj všetky okolnosti prípadu.

61. Sťažovateľka požadovala priznať finančné zadosťučinenie v sume 50 000 €, ktoré odôvodnila tým, že *„Zastavenie projektu a stavebných prác ako nutný dôsledok napadnutého Uznesenia v poslednom štádiu realizácie projektu má na Sťažovateľa až likvidačný účinok (v podobe možných sankcií od dodávateľa stavby, klientov Sťažovateľa) a zároveň je spôsobilé podstatne ovplyvniť povest' Sťažovateľa a jeho meno na predmetnom trhu, keďže v konečnom dôsledku môže byť Sťažovateľ vnímaný ako neseriózný a nedôveryhodný subjekt, ktorý napriek deklarovanému termínu ukončenia projektu, nebol schopný tento dodržať. V oblasti výstavby rezidenčných projektov, kedy klienti vstupujú do zmluvného vzťahu s developerom v čase, kedy je ich budúci byt ešte len vo výstavbe, je dôveryhodnosť a serióznosť osoby developera nevyhnutným predpokladom pre úspešnosť jeho projektu.“*

62. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

63. V tomto prípade s prihliadnutím na okolnosti veci však ústavný súd považoval výrok o porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj výrok, ktorým zrušil uznesenie krajského súdu, za dostatočnú ochranu jej práv, a pokiaľ ide o priznanie finančného zadosťučinenia, sťažnosti nevyhoveli (bod 4 výroku rozhodnutia).

64. Ústavný súd dodáva, že uznesením č. k. III. ÚS 351/2016-11 z 31. mája 2016 odložil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu, čím boli jeho negatívne účinky obmedzené.

65. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2016